**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА**
**до проєкту постанови Кабінету Міністрів України**
**«Про затвердження Порядку діяльності саморегулівних організацій у сфері психічного здоров'я»**

## 1. Мета

Проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку діяльності саморегулівних організацій у сфері психічного здоров'я» (далі – проєкт акта) розроблено з метою визначення засад діяльності саморегулівних організацій у сфері психічного здоров'я (далі – СРО), встановлення процедури їх реєстрації Національною комісією з питань психічного здоров'я (далі – Національна комісія), вимог до СРО, їх функцій, прав та обов'язків, а також забезпечення прозорості та професійної доброчесності системи саморегулювання у сфері психічного здоров'я.

## 2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Законом України «Про систему охорони психічного здоров'я в Україні» (далі – Закон) визначено правові засади функціонування системи охорони психічного здоров'я та запроваджено нові інституційні механізми регулювання професійної діяльності у цій сфері.

Статтею 21 Закону передбачено створення та функціонування СРО як неприбуткових добровільних об'єднань фізичних і юридичних осіб за певним напрямом підприємницької чи професійної діяльності у цій сфері, що створюються для захисту прав і законних інтересів своїх членів, підвищення їхнього професійного рівня та якості надання послуг, розгляду скарг на дії своїх членів. Реєстрацію таких організацій, ведення Державного реєстру СРО та нагляд за їх діяльністю покладено на Національну комісію.

На сьогодні нормативно не визначено:

процедуру надання статусу СРО, перегляду такого статусу у разі виявлення порушення законодавства;

вимоги до установчих та внутрішніх документів СРО, зокрема щодо необхідності врегулювання ними порядку набуття і припинення членства в СРО, прав і обов'язків членів, діяльності органу з питань етики, порядку розгляду скарг, процедур дисциплінарної відповідальності, видів дисциплінарних заходів;

порядок контролю за діяльністю органів управління і посадових осіб СРО, у тому числі створення контролюючого органу, вимоги до його складу, повноважень і підзвітності;

порядок оцінювання освітніх програм у сфері психічного здоров'я та надання СРО пропозицій щодо їх змісту, компетентностей і стандартів якості, а також участі СРО у процедурах акредитації освітніх програм.

Відсутність відповідного підзаконного нормативно-правового акта унеможливлює практичне запровадження інституту саморегулівних організацій у сфері психічного здоров'я, їх реєстрацію, функціонування та виконання функцій, визначених Законом.

Враховуючи зазначене, розроблено проєкт акта.

### 3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта пропонується затвердити Порядок діяльності саморегулівних організацій у сфері психічного здоров'я, яким:

визначити загальні засади діяльності СРО;

установити вимоги до внутрішніх документів СРО, у тому числі щодо врегулювання питань членства, етичних норм, дисциплінарної відповідальності їх членів, діяльності органів з питань етики й контролю за діяльністю посадових осіб та органів управління;

визначити механізм подання та перевірки документів для реєстрації СРО в Державному реєстрі СРО;

визначити випадки призупинення та припинення реєстрації юридичної особи як СРО;

закріпити вимоги до прозорості діяльності СРО, ведення реєстру своїх членів, розкриття інформації на веб-сайті та публікації передбачених відомостей;

визначити положення щодо взаємодії СРО із закладами освіти та Національною комісією щодо оцінювання освітніх програм і професійних стандартів у сфері психічного здоров'я.

### 4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Закон України «Про систему охорони психічного здоров'я в Україні».

### 5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту акта не потребує додаткового фінансування з державного та/або місцевих бюджетів.

### 6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт акта потребує проведення процедури громадського обговорення відповідно до вимог Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Проєкт акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, тому не потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

Проєкт акта потребує погодження з Міністерством фінансів України, Міністерством економіки, довкілля та сільського господарства України, Міністерством освіти і науки України, Міністерством цифрової трансформації України, Міністерством оборони України, Міністерством внутрішніх справ України, Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України, Міністерством у справах ветеранів України, Державною регуляторною службою України, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Уповноваженим із захисту державної мови.

Проєкт акта потребує проведення правової експертизи в Міністерстві юстиції України.

## 7. Оцінка відповідності

У проєкті акта відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції; прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

Проєкт акта потребує направлення до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

Проєкт акта потребує направлення до Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України для проведення експертизи на відповідність зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, у тому числі міжнародно-правовим, та праву Європейського Союзу (aquis ЄС).

## 8. Прогноз результатів

Реалізація проєкту акта не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав громадян; на розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Проєкт акта матиме вплив на інтереси держави, фахівців у сфері

психічного здоров’я, СРО, громадських об’єднань надавачів послуг у сфері психічного здоров’я та фахівців у сфері психічного здоров’я, а також громадян, які отримують послуги у сфері психічного здоров’я.

**Вплив на інтереси заінтересованих сторін:**

| Заінтересована сторона | Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону | Пояснення очікуваного впливу |
|---|---|---|
| Держава | Позитивний | Реалізація акта забезпечить впровадження системи саморегулювання у сфері психічного здоров’я, створення правових механізмів контролю за дотриманням етичних стандартів і професійної доброчесності, підвищення якості надання послуг і ефективності державної політики у сфері психічного здоров’я. |
| Фахівці у сфері психічного здоров’я | Позитивний | Запровадження діяльності СРО створить умови для професійного розвитку, підвищення кваліфікації, участі у розробленні стандартів професійної діяльності. Це сприятиме розвитку культури професійного самоврядування, підвищенню престижу професії та зміцненню довіри до фахівців. |
| Саморегулівні організації та громадські об’єднання надавачів послуг у сфері психічного здоров’я та фахівців у сфері психічного здоров’я | Позитивний | Реалізація акта забезпечить прозорий механізм реєстрації, призупинення та припинення реєстрації юридичних осіб як СРО, сприятиме інституційному розвитку та партнерству з |

| | | |
|---|---|---|
| | | державою і громадянським суспільством. |
| Особи, які отримують послуги у сфері психічного здоров’я | Позитивний | Функціонування СРО забезпечить дотримання етичних норм і стандартів якості послуг, упровадження механізмів розгляду скарг і відшкодування шкоди за неякісно надані послуги, підвищить рівень безпечності, доступності та якості допомоги у сфері психічного здоров’я. |

**Міністр охорони здоров’я України** **Віктор ЛЯШКО**

«_____»_____2026 року